

АНТОН ПАВЛОВИЧ ЧЕХОВ

ЛОВЕЦ

Превод от руски: Воля Драгомирецкая, 1979

chitanka.info

В село Шаланова звънят за вечерня. Пурпурното слънце от хоризонта вече се целува със земята и скоро ще се скрие. В кръчмата на Семьон, неотдавна преименувана в гостилница — название, което съвсем не прилига на дървена селска къща с оскубан покрив и няколко мъждиви прозорчета — седят двама селяни-ловци. Единия от тях наричат Филимон Слюнката. Това е 60-годишен старец, бивш придворен селянин на графовете Завалини, по професия шлосер, служил някога във фабрика за гвоздеи, изгонен за пиянство и мързел. Сега живее, като се издържа от старата си жена — просякиня. Той е мършав, хилав, с проскубана брадичка. Говори със съскане. След всяка дума намига и конвултивно повдига дясното си рамо. Другият, Игнат Рябов, здрав, плещест селянин безделник,ечно мълчалив, седи въгъла под голяма връзка гевречета. Вратата, отворена навътре, хвърля върху него пътна сянка, така че Слюнката и кръчмарят Семьон могат да видят само неговите кърпени колене, дългия му месест нос и големия кичур коса, подал се на воля из гъстата невчесана бърканица, която покрива главата му. Семьон, малък болnav човек, с дълга жилеста шия и с бледо лице, седи на пейката, печално гледа на връзката гевречета и смилено покашля.

— Ти сега помисли с главата си, ако в нея има ум — казва му Слюнката и намига. — Тази вещ стои върху рamenете ти в бездействие, без никаква полза за тебе, а за нас тя е необходима. Ловец без пушка е като клисар без глас. Това трябва да разбереш с ума си, а ти ето, виждам, не разбиращ, като че ли в тебе истински ум няма... Дай!

— Ами че ти заложи пушката си при мене! — говори с тънък женски глас Семьон и поема дъх издълбоко, без да откъсва очи от връзката гевречета. — Дай рублата, която взе, тогава прибирай и пушката си.

— Нямам рубла. Аз тебе, Семьон Митрич, като пред бога те моля: дай ми пушката, ще походя днес с Игнашка и пак ще ти я донеса. Да ме накаже бог, ако не я донеса. Ако не я донеса, да не видя щастие нито на този, нито на оня свят!

— Семьон Митрич, дай! — казва басово Игнат Рябов и в гласа му звучи страстно желание да получи това, за което се молят.

— Че защо ви е пушка? — въздъхва Семьон, поклащайки тъжно глава. — Какъв лов има сега? Вън е още зима и освен врани и гарги — никакви животинки.

— Каква зима? Нима това е зима? — казва Слюнката, като изчопля с пръст пепелта от лулата си. — То, разбира се, е рано още, но горският бекас няма да го усетиш. Горският бекас е такава птица, че трябва да го дебнеш. В някой лош час седиш вкъщи и чакаш, а прелетът отминава и чакай до есента... Такава работа! Горският бекас не е гарван. Миналата година още по Страстната седмица вече летеше, а преди три години до Томина неделя трябваше да чакаме. Не, ти бъди милостив, Семьон Митрич, дай ни пушката! Караж вечно бога да молим. Като че ли сме грешни. Игнашка си пропи пушката. Ех, когато пиеш, не чувствуваш, а сега... Бих се отказал, но проклетата водка не иска! Наистина, дяволска кръв! Дай, Семьон Митрич!

— Няма да дам! — отвръща Семьон, скръстявки на гърди своите жилести ръце като преди молитва. — Трябва по съвест, Филимонушка... Заложена вещ така не се взема, трябва пари да дадеш... И помисли, защо тия птици да биеш? Защо? Сега е пост, няма да ги ядеш.

Слюнката сконфузено се споглежда с Рябов и казва:

— Ние ей тъй, само да погледнем как прелиятат.

— А защо? Всичко е глупост... Не си ти с такова телосложение, че с глупости да се занимаваш... Игнашка, кажи го, човек не може да го разбере, него бог го е наказал, а ти, слава тебе господи, си стар, време ти е да умреш. Ето, на вечерня да беше отишъл.

Напомнянето за старостта явно отвращава Слюнката. Той вика, бърше чело и мълчи цяла минута.

— Послушай ме ти, Семьон Митрич — говори той разгорещено, понадига се и вече криви не само дясната буза, но и цялото си лице. — Да ме убие господ, след Великден ще получа от Степан Кузмич за осите и ще ти дам не рубла, а две. Да ме накаже бог! Пред икона ти го казвам, само ми дай пушката!

— Да-ай! — казва с виещ бас Рябов. Чува се как диша трудно и се чувства, че той иска да каже повече, но не намира думи. — Да-ай!

— Не, братлета, и не се молете — въздъхва Семьон, като тъжно поклаща глава. — Не ме вкарвайте в грях. Няма да ви дам пушката. Няма такава мода — да се взема заложена вещ, без да се плаща. И защо да говорим напразно. Идете си с бога!

Слюнката обърска с ръка изпотеното си лице и започва горещо да се кълне и моли. Той се кръсти, протяга ръце към иконата,

призовава за свои свидетели покойните си вече баща и майка, но Семъон, както преди, гледа смилено на връзката гевречета и въздиша. В края на краишата Игнашка Рябов, стоящ досега неподвижен, поривисто се надига и прави пред кръчмаря поклон до земята. Но и това не помага.

— Да се задавиш ти с моята пушка, дяволе! — казва Слюнката, като мръщи лице и потреперва с плеши. — Да се задавиш, холера, разбойническа душа!

Ругае и размахва с юмруци той, излиза с Рябов от кръчмата. Двамата се спират на сред пътя.

— Не даде, проклетникът! — говори обиден Филимон и се вглежда в лицето на Рябов.

— Не даде! — изрича с басов глас Рябов.

Прозорчетата на крайните селски къщи, къщата на кръчмаря, върховете на тополите и кръстът на църквата горят в ярък златист пламък. Вижда се само половината от слънцето, което залязва, мига, прелива багрите си и като че ли радостно се смее... Слюнката и Рябов гледат как надясно от слънцето, на две версти^[1] от селото, тъмнее гората, как по ясното небе бягат нанякъде малки облачета. Двамата чувстват, че вечерта ще бъде ясна и тиха.

— Точно сега е време — каза Слюнката и мръщи лицето си. — Добре би било да се постои някой друг час. Не даде, проклетникът, да му...

— Ако е за прелет, то е време и сега... — изговаря със заекване Рябов, като че ли насила.

След малко, без да си кажат ни дума, излизат от селото и се вглеждат в тъмната ивица на гората. Цялото небе над гората е осеяно с движещи се черни точки — това са гарги, които отлитат да нощуват... Снегът тук-там белее, а от сивата оран леко златее на слънцето.

— Миналата година по това време бях в местността „Живка“ — казва след дълго мълчание Слюнката. — Три бекаса донесох.

Пак настъпва тишина. Двамата дълго стоят и гледат гората, после лениво се размърдват от местата си и тръгват по разкаляния път.

— Мисля, че горските бекаси още не са прелетели — казва Слюнката. — А може вече и да има.

— Костка казва, че още ги няма.

— Може и да ги няма... Кой ги знае! Година с година не си приличат. Обаче кал!

— А трябва да постоим.

— И тъй, значи, трябва! Защо да не постоим? Да се постор може. То не би ни пречило да отидем в гората да погледдаме. Ако има, на Костка ще кажем, а то и сами можем, ще намерим пушка и утре ще отидем. Каква напаст, прости ми господи! Подучи ме дяволът пушката си в кръчмата да заложа! Такава ми е мъката, Игнаша, че да ти я изкажа, не умея!

Ловците вървят към гората и разговарят. Слънцето се е скрило и е оставило след себе си червена като зарево от пожар ивица, прорязана тук-там от облаци. Техният цвят не може да се разбере. Краищата им са червени, но самите те — ту сиви, ту, лилави, ту пепеляви. В гората между гъстите вейки на смърчовете и под брезовите храсти е тъмно, а във въздуха ясно се очертават само крайните, обърнатите към слънцето клонки с техните бутилковидни пъпки и блестяща кора. Мирише на топящ се сняг и гниещи листа. Тихо е, нищо не се движи. Отдалеч се носи загълъхващото грачене на гарваните.

— Сега да можех да постоя при „Живка“ — шепне Слюнката и гледа Рябов. — Там прелетът е голям.

Рябов също гледа Слюнката, не мига и отваря уста:

— Славно време — казва с треперещ шепот Слюнката. — Добра пролет господ ще ни изпрати... А трябва да мислим, горски бекаси вече има... Защо да няма... Денят сега е топъл. Сутринта летяха жерави — ниско и високо.

Слюнката и Рябов внимателно крачат по снега и затъват в калта. Извързват двеста крачки покрай гората и спират. Лицата им изразяват уплаха и очакване на нещо страшно, необикновено. Те стоят като вкаменени. Мълчат, не мърдат и ръцете им постоянно заемат такова положение, като че ли държат пушка със запрегнати каруци...

Голяма сянка пълзи отляво и забулва земята. Настьпва вечерният сумрак. Ако се погледне надясно, през храстите и стъблата на дърветата се виждат багрите на залеза. Тихо и влажно е...

— Не чувам — шепне Слюнката, потреперва от студ и подсмърча с премръзналия си нос. Но, изплашил се от своя шепот, той се заканва някому с пръст, ококорва очи и стиска устни. Чува се лек пукот. Ловците многозначително се споглеждат и с очи си съобщават един на

друг, че това е празна работа, пука суха клонка или кора. Вечерната сянка все расте и расте, цветните петна малко по малко гаснат и влагата става неприятна. Дълго стоят ловците; но нищо не чуват и не виждат. Всеки миг очакват, чеeto, ще се понесе във въздуха тънко свистене, ще се чуе припряно крякане което прилича на кашлица от пресипнало детско гърло, пляскане на крила.

— Не, не чувам! — казва тихо Слюнката, отпуска ръце и започва да мига с очи. — Значи, не са прелетели още.

— Рано е!

— То-то, какво рано...

Ловците не виждат лицата си. Стъмнява се бързо.

— Още пет дни трябва да се почака — казва Слюнката и излиза с Рябов иззад храста. — Рано е!

Двамата тръгват към къщи и мълчат през целия път.

---

[1] *Верста* — стара руска мярка за дължина, равна на 1066,78 м.
— Бел. (moosehead) ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.